Lietas arhīva Nr. C-1179-17
ECLI:LV:REZT:2017:1213.C31347716.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ludzā 2017.gada 13.decembrī

Rēzeknes tiesas tiesnese Inta Marnauza izskatīja rakstveida procesā civillietu "Compensa Vienna Insurance Group" UADB Latvijas filiāles, reģistrācijas Nr. 40103942087, maza apmēra prasībā pret /pers. D/, personas kods personas kods, par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 19.decembrī "Compensa Vienna Insurance Group" UADB Latvijas filiāle, (turpmāk – prasītāja) iesniedza Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību maza apmēra prasībā pret /pers. D/ (turpmāk –atbildētājs, prasītāja un atbildētājs kopā - puses) par naudas piedziņu 1089.88 *euro* apmērā.

Ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas D.Vilsones rezolūciju, 2017.gada 1.martā lieta ātrākas izskatīšanas nodrošināšanai nodota izskatīšanai Rēzeknes tiesai un 2017.gada 10.martā saņemta tiesneses lietvedībā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014. gadā 5.aprīlī Rīgā, Lapu ielas posmā no Iļģuciema puses, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk-CSNg), kurā atbildētājs, vadot transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, izraisīja sadursmi ar transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pēc kā Margrietas ielā pie ēkas Nr. 4 atbildētājs uzbrauca stabam. Atbildētājs vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas transportlīdzekļa kategorijas vadītāja apliecības, tādējādi pārkāpjot Ministra kabineta Noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" 39.4.0. punktu. Pamatojoties uz 2013.gada 14.oktobrī izsniegto OCTA polisi Nr. nr, prasītāja veica apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Rīgas pašvaldības aģentūrai "Rīgas gaisma" par notriektu balastu atjaunošanu 1089.88 *euro* apmērā, bez pievienotās vērtības nodokļa. Prasītāja 2015.gada 4.februārī un 2015.gada 17.jūnijā nosūtīja atbildētājam pirmstiesas brīdinājumus ar lūgumu atlīdzināt radušos zaudējumus 1089.88 *euro* apmērā, bet atbildētājs tos nav apmaksājis.

Prasība pamatota ar Ministru kabineta Noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" 39.4.0. punktu, Civillikuma 1779.pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1a.punktu.

Prasītāja norādīja, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē un mediāciju ar atbildētāju uzskata par nelietderīgu.

Prasītāja lūdza piedzīt no atbildētāja parādu 1089.88 *euro* apmērā, valsts nodevu 163.48 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 *euro* apmērā.

Atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, uzliekot par pienākumu līdz 2017.gada 20.janvārim iesniegt tiesā aizpildītu rakstveida paskaidrojuma veidlapu, sūtījumu atbildētājs nav saņēmis, tas ir atgriezies tiesā kā nepieprasīts, jo beidzies vēstules glabāšanas termiņš pasta iestādē (lietas 28.-29.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.[1]panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka personai paziņots par attiecīgā dokumenta saturu septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti pa pastu.

Pusēm atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[22]panta pirmajai daļai tika izskaidrotas procesuālās tiesības, puses informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Ar tiesneses 2017.gada 5.aprīļa rezolūciju lietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2017.gada 13.decembrī, par ko pusēm savlaicīgi tika paziņots.

Līdz lietas izskatīšanas dienai tiesā nav saņemti pušu noraidījumi tiesnesei, kā arī atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21]panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Juridiskajā doktrīnā ir atzīti šādi zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma un piedziņas pamati: 1) tiesību aizskārēja prettiesiska un neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. Torgāns K. Saistību tiesības. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014. 165. lpp.).

No izziņām par ceļu satiksmes negadījumu (lietas 12.-13., 14.-15.lapa) redzams, ka 2014.gada 5.aprīlī plkst. 22:29 Rīgā, Lapu ielas posmā no Iļģuciema puses, notika ceļu satiksmes negadījums, kurā atbildētājs, vadot transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, izraisīja sadursmi ar transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. F/, pēc kā Margrietas ielā pie ēkas Nr. 4 atbildētājs uzbrauca stabam un apgāzās; tika bojāts stabs. Konstatēts, ka atbildētājam nebija atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesību (lietas 12.-13., 14.-15.lapa).

Konstatēts, ka atbildētājs iepriekš minētajā CSNg tika atzīts par vainīgu CSNg izdarīšanā, par ko viņam uzlikts administratīvais sods pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[8]panta divdesmit piektās daļas par drošas distances vai intervāla neievērošanu, 149.[16]panta piektās daļas par

ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību un 149.[4]panta sestās daļas 1)punkta par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, proti, par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību (transportlīdzekļu vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas).

Tādējādi, atbildētājs pārkāpis Ministru kabineta Noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" 39.4.punktu (redakcijā, kas spēkā līdz 01.01.2016.) kurš nosaka, ka transportlīdzekļa vadītājam aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesību.

Savukārt, iepriekš minēto noteikumu 50.panta 1., 3., 4.punkti nosaka transportlīdzekļa vadītājam rīcību pēc ceļu satiksmes negadījuma, ja ceļu satiksmes negadījumā ir [..] nodarīti bojājumi trešās personas mantai (par trešās personas mantu nav uzskatāms ceļu satiksmes negadījumā iesaistītais transportlīdzeklis, kura īpašnieks nav transportlīdzekļa vadītājs), kā arī tad, ja transportlīdzekļiem radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs: nekavējoties apstājas un paliek negadījuma vietā, iededz avārijas gaismas signalizāciju un uzstāda avārijas zīmi, bet, ja tas nav iespējams, citādā veidā brīdina pārējos ceļu satiksmes dalībniekus par ceļu satiksmes negadījumu; dara visu iespējamo, lai negadījuma vietā saglabātu notikuma pēdas, pieraksta aculiecinieku vārdu, uzvārdu un adresi;

par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai un, ja nepieciešams, glābšanas dienestam un tālāk rīkojas pēc to norādījumiem.

Saskaņā ar 2013.gada 14.oktobra sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polisi Nr.nr (lietas 16.-17.lapa) atbildētāja vadītā automašīna /pers. H/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kuras īpašniece ir /pers. I/, CSNg brīdī bija apdrošināta pie prasītājas "Compensa Vienna Insurance Group".

No 2014.gada 14.aprīļa tāmes Nr.2raj10 par 2014.gada 5.aprīlī notriekta balsta atjaunošanu Margrietas un Ernestīnes ielu krustojumos redzams, ka Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma" aprēķināja prasītājai par notriekta balsta remontu bez PVN 1089.88 *euro*, bet ar PVN 1318.75 *euro* apmaksai (lietas 18.lapa). Šī tāme saskaņota ar prasītāju.

Tiesa atzīst, ka ar augstākminēto ir pierādīts, ka 2014.gada 5.aprīlī ceļu satiksmes negadījumā Rīgas pašvaldībai piederošajai mantai tika nodarīti bojājumi un ir izmaksāta zaudējumu atlīdzība 1089.88 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk – OCTA likums) 18.pantu, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai un saskaņā ar OCTA likuma 31.panta otro daļu zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību. Līdz ar to prasītājai bija pienākums atlīdzināt Rīgas pašvaldības aģentūrai "Rīgas gaisma" atbildētāja nodarītos zaudējumus, kā to apliecina lietas materiālos esošie dokumenti.

Apdrošinātājs, kas ir samaksājis apdrošināšanas atlīdzību, samaksātās summas apmērā iegūst atprasījuma (regresa) tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumu rašanos, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. *(sk.K.Torgāns. Saistību tiesības II daļa. Mācību grāmata- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 237.lpp.)*.

Saskaņā ar OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas vadījis transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli, savukārt, minētā panta c) apakšpunkts nosaka šādas apdrošinātāja tiesības arī gadījumos, ja transportlīdzekļa vadītājs, neievērojot šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktās prasības, atstājis notikuma vietu […].

No minētās tiesību normas izriet regresa prasības celšanas mērķis – nedot apdrošināšanas aizsardzību tiem vadītājiem, kuri vispār un kategoriski nedrīkst vadīt transportlīdzekli un nevar to nezināt, tas ir, ja viņiem nav tiesību [..]. Šāda atbildētāja rīcība pati par sevi ir bīstama tiesiskajai kārtībai, un civiltiesiskā atbildība par izraisīto kaitējumu iestājas neatkarīgi no vainas. Šādas atziņas nostiprinājušās tiesu praksē, kas norādītas arī Tiesu prakses apkopojumā ,,Augstākās tiesas Civillietu departamenta prakse sauszemes transportlīdzekļu vadītāju civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) lietās" (Rīga, 2015, 40.-41.lpp).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu un c) apakšpunktu pamatoti celta pret atbildētāju.

Civillikuma 1775.pants paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

2015.gada 4.februārī un 17.jūnijā prasītāja atbildētājam nosūtīja pirmstiesas brīdinājumus, pamatojot to ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu un c) apakšpunktu, kas nosaka atbildētāja pienākumu atlīdzināt radušos zaudējumus (lietas 19.-20.lapa). Norādītajā laikā atbildētājs samaksu nav veicis.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētājs būtu veicis zaudējumu samaksu, tostarp, Civillikuma 1838.pants nosaka, ka tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo; pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam. Kvīti var izrakstīt vai nu uz paša parāda akta, ja tāds ir, vai atsevišķi.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasība par zaudējumu 1089.88 *euro* piedziņu ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesai ir jānorāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no parādnieka procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši šai likuma normai un saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikto, likumisko procentu apmērs ir 6% (seši procenti no simta) gadā. Procenti Civilprocesa likuma 195.panta izpratnē ir atlīdzība par svešas (jau piespriestas prasītāja labā) naudas lietošanu. Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa uzskata, ka ir likumīgs pamats noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no parāda summas. Procentu pieauguma aprobežojums paredzēts Civillikuma 1763.pantā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai ir jāpiedzen samaksātie tiesas izdevumi - valsts nodeva 163.48 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4.70 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97., 193., 195., 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

"Compensa Vienna Insurance Group" UADB Latvijas filiāles, reģistrācijas Nr. 40103942087, maza apmēra prasību pret /pers. D/, personas kods personas kods, par naudas piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods personas kods, par labu **"**Compensa Vienna Insurance Group" UADB Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr. 40103942087, zaudējumus 1089.88 *euro,* valsts nodevu 163.48 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 *euro*, kopā 1258.06 *euro* (tūkstoš divi simti piecdesmit astoņi *euro* 6 centi). Samaksa veicama kontā LV97UNLA0050018990735, **"**Compensa Vienna Insurance Group" UADB Latvijas filiāle.

Noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja sešus procentus gadā no pamatsummas 1089.88 *euro* līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt atbildētājam termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no tā sastādīšanas dienas - 2017.gada 13.decembra var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā Ludzā.

Tiesnese I.Marnauza